

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-l P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. F.-Tașcă

Anul XIII.

No. 37

13 Iunie 1910

ALBINA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " pe 6 luni " 3 | Un număr . . . . . 15 bani.
Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

- G. Goğa, În munți (poesie).
Sp. Popescu, Norocul lui moș Toma.—*Învățătura*.
Th. D. Speranția, Milă de mic.
R., Govora, Călimănești, Căciulata (cu 3 ilustrațiuni).
Al. Țințaru, Gătirea și întrebuițarea zamei bordoleze.
Dr. Lux, Vânătoarea de urangutani (cu o ilustrație).
V. S. Moğa, Lucrările agricole în Iunie.
G. Ionescu, O instituție cu mult folos.

PAGINA GLUMEATĂ :

Știința nasturilor, (cu 5 ilustrațiuni).

DIN ZIARE ȘI REVISTE :

Insemnătatea așternutului.

SFATURI PRACTICE :

Elena M. Demetrescu, Plăcintele.

CRONICA :

Târgu moșilor. — Parastas pentru Mitropoliții Calinic Miculescu și Iosif Ghiorghian. — Academia Română. — Ploi și furtuni. — Vandalismul grecesc. — Intrunire de protestare. — Soc. pentru învăț. poporului.

DIN LITERATURA ROMÂNĂ :

Anton Pașcu, Despre prevedere.

ILUSTRĂȚIUNI :

Vaporul : «Impăratul Traian».

SUPLEMENT :

Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 34
dela 13 Iunie 1910.

I N M U N Ț I

DE

G. G O G A.

Voi munților mândrii, moșnegi
[cununăți
Cu stelele bolții albastre,
In leagănul vostru de codrii și
[stânci
Dorm toate poveștile noastre.
Alături de șoimii cu ochii aprinși,
Din tainica voastră dumbravă,
Se 'nalță 'ndrăznește 'n lumina din
[cer
Și visele noastre de slavă.

In voi își deșteaptă plânsorile ei
Frumoasa mea țară săracă,
Cu brațe lipsite de-al luptei fior
Și buze ursite să tacă.
La voi vine jalea-i, când vifor păgân
Purcede strigarea să-i frângă,
In cântec o schimbă pădurea de
[brazi
Și'n lume-o trimite să plângă.

La voi mă îndrumă'n cărările ei
Și biata mea soartă pribeagă,
Pădurea cea veșnic lipsită de somn
Mi-e sfântă și-atâta de dragă.
Cântarea măiastră din codrii
[cărunți
Dă strunelor mele povață,
Și-o mândră poveste strivită de
[vremi
Truditul meu suflet învață.

Din culmea pleșuvă cu creștetul alb
Privirea mea sboară departe
Și'n mintea supusă tresare aprins
Fiorul măririlor moarte
Un vaier amarnic se sbate'n amurg
Și moare în zvonuri de ape,
Al munților vaier mă zbuciuună'n
[piept
Și-mi tremură plânsu'n pleoape.

O vitregă soartă cu patima ei
Pe'ntinsele culmi și poiene,
In vremuri pitice, iubirii de frați
Ziditu-i-ă graniți violene...
A pus miezuine și stavil'a pus
Rupându-vă creștetu'n două,
Când Domnul stăpân pe pământ
[și pe cer
Pe voi v'a dat, munților, nouă !

Vă arde rușinea din creștet—ades,
Voi aspră porniți vijelie —
Și sufletu-mi lacom vă soarbe
[atunci
Năpraznica voastră mânie ?
Din urletul vostru sub ceriul
[aprinș
Din ploaia de treznăte grele
S'a naște odată, plutind peste
[vremi,
Cântarea cântărilor mele !

Norocul lui moș Toma.

INVĂȚĂTURA.

Ma-ma cât eră în viață, Dumnezeu s'o odihnească, nepoate, abiă apucase să mă dea la învățătură — spune moș Toma, oftând. Pe vremea noastră nu erau învățăturile ca azi. Ia, acolo, un ceaslov, o psaltire și gata învățătura ! Pe atunci nu se pomenea de tabla înmulțirii la făcutul socotelilor. Invățam numai adunarea și scăderea și scrierea cu varga în năsip. Nu erau penițe de scris; făceam condee din pană de găscă. Am învățat, la început, la moș Toader, fratele tată-meu, dar, vezi, moș Toader nu prea știă nici el carte, pân' pe-acolo, abiă puteă citi la psaltire; iar la scris se'n-curcă rău. Apoi, după moartea mamei, m'a luat moș părintele, fratele mamei, să mă 'nvețe el, dragă Doamne. Dela dânsul aș fi prins noi câte ceva; carte știă multă, dar aveă darul beției și nu ne-alegeam cu nimica. Altfel, eră bun om la sufletul lui; de nu eră el, numai Dumnezeu știe ce s'ar fi ales de noi. Iacă, dă Dumnezeu și vine în sat un țigan ghebos, croitor. Țigan, nu-i vorbă, dar meșter de mama focului. Nici una, nici două, moș părintele mă ia de mână, mă duce la țigan, după ce-i făcuse lui moșu o reverență pe plac și-i spune: «Ascultă meștere! să-mi iai băeatul acesta ca ucenic și să mi-l înveți

meșteșugul tău.» Ghebuță—c'ășa l'au poreclit oamenii, de cum a venit în sat—nu s'a dat la o parte și m'a primit. El m'a învățat cum să ții acul în mână. Să nu crezi cumvâ că-i ușor de ținut acul în mână, ca să coși cu el bărbătește. Altfel fi de getarul bărbătesc și altfel îi cel femeesc; va să zică altfel coase bărbații și altfel femeile; adică altfel ține în mână acul croitorul și altfel croitoreasa. Mi-a fost greu apoi să mă deprind să stau croitorește, cu picioarele sub mine, colac, și să ții ștofa peste genunchi, când lucrez. Ehe! unde erau, pe vremea mea, mașine de cusut! Croitorii de azi huzuresc, nu alt cevâ! Ei n'au nevoie să stea cu picioarele sub ei, cum am stat eu o viață întreagă; ei stau pe scaun și lucrează, noi stam ghemuiți și îngheboșați asupra lucrului. Pe vremea noastră nu eșise lămpile. Acum, cât ai fumă o țigară, îți toarnă mașina de cusut un tighel de te crucești; atunci... ehei! lucrezi noaptea la postav negru, câte douăzeci de inși, împrejurul unei lumânări puchinoase, făcută din seu de mortăciune și făceai tighel la anteree lungi. Numai buricele degetelor noastre știau ce păteau, de nu trăgeai tighel drept și cu pasul cât puricele! Veneă maestrul — îi vorba de mai târziu, când m'a dus moș părintele la Murgeni, la meșteșug — c'o vargă de corn în mână, se uită la tighel și de-i găseă cusur, îți porunceă de făceai degetele pungă și-ți trăgeă cu varga peste vârful degetelor, și te curmă la inimă de durere! — Nu știu dacă înțelegi d-ta unele lucruri și cât erau de grele pe vremea aceia. Trebuie să știi că, pe locurile noastre, eră portul turcesc. Umblau bărbații îmbrăcați ca preoții de azi — dacă ar umbla numai cu căciulă în loc de potcap. Așă eră portul atunci. S'a schimbat lumea, s'a schimbat și portul. Antereele Inngi, ca la preoți, s'au purtat până după ce m'am însurat eu, adică până pela șaizeci și trei.

Cum îți spuneam, învățam meșteșug la Ghebuță. Dă Dumnezeu, și numai se duce Ghebuță din sat. Nu-i mergeă rău, aveă de lucru berechet; dar nu știu de unde și până unde, că într'o bună dimi-

neață piere din sat și se duce de se pune crășmar la Cialmău, hanul dela granița Turcului. Carte nu știă. Pe atunci eră ușoară negustoria. Nu eră nevoe de ținut atâtea socoteli. Răbojul ținea locul tuturor condicilor din ziua de azi. Rari negustori, cari știiau carte; dar vezi c'atunci eră și mai multă cinste. Cuvântul dat, eră cuvânt. Ca să te încredințezi de cinstea de-atunci ți-oiu spune un lucru văzut de mine, în copilăria mea.

Duceam mâncare la oamenii noștri dela câmp. Imi eră drumul pe valea Oarbei, unde eră crășmar unuia Nechita. El, adică crășmarul, eră la muncă pe coasta dealului, departe de casă. Când ajung în dreptul crășmei, văd că ese dintr'însa Neculaiu Brău și'ncepe să strige:

- Mă-ă, Nechita !
- Aud, mă-ă ! răspunde Nechita, de pe coastă.
- Unde strângi paralele, mă-ă ! ?
- Pe brăul hornului, mă-ă !
- Am băut o ocă, mă-ă !
- Bine, mă-ă ! sucește cepu bine, mă-ă !

A intrat românul în crășmă, s'a uitat pe brăul hornei, a văzut locul unde mai erau parale, a pus și el paraua lui — așa eră vinul pe-atunci, o pară veche, o ocă veche — a lăsat ușa deschisă, cum o găsise și și-a căutat de drum.

Ei, vezi ? iacă așa lume eră pe-atunci ! Lui Nechita nici nu-i trăsnea prin cap că s'ar găsi cinev care să aibă atâta neobrăzare să nu lase paraua, pentru cât vin băuse, ori c'ar aveă nevoe să'noue ușa crășmei, ziua mare ! Așa, nepoate ! eră atunci multă cinste, nu eră nevoe de multe socoteli, pentrucă numai *cuvântul* trăgeă în cumpănă. Pe-atunci se mai gândea încă lumea, că pe unde ese cuvântul, ese și sufletul și de-aceia eră multă cinste.

Dă Dumnezeu, după plecarea lui Ghebuță, și vine în sat dascălul Țicău, vestit în învățatură. Deschide școală, cu învoiala ca să-i plătească, de fiecare băiat, câte un sorocovăț, câte un puiu de găină, câte o baniță de făină și câte o cofă cu vin. Moș părintele mă ia și mă dă la Țicău. Știă moldovenește

rusește și turcește; știa până și tabla înmulțirii, D'apoi socoteli! d'apoi când nu știai! . .

Eră școala în casă la moș părintele. În mijlocul odăiei eră un pop, care ținea bagdadia. În pop erau făcute borte cu sfredelul, dealungul lui. Pe-atunci se purtă chică lungă. Pe cine nu știa lecția, cum sedeam cu toții jos, turcește—nu erau ca azi bănci—îl înșfăcă de chică, îl ridică la pop, îi puneă părul într'o bortă din pop, bătea un cuiu de lemn în borta cu părul și-l lăsă acolo. Drept dragul să stai așa! Altfel, eră om tare învățat, pentru vremea lui

Pare că-l văd și-acum, pe scaunul lui mic, dregându-și papucii. Un băiat citea la bucoavnă și el ascultă, altul scria pe năsip și el își aruncă ochii într'acolo, pe furiș; iar când greșea cel dela scris, ori cel dela bucoavnă, svârlea cu papucul și-l lovea drept în cap. Mergeam bine cu învățătura, ajunsesem la psaltire. Moș părintele s'apucă și el și moare. Moș Toader mă ia și mă duce la Murgeni, în ținutul Bârladului, tot la meșteșugul croitoriei.

Spiridon. Popescu.

MILĂ DE MIC

Se la gospodăriile bătrânilor, se găsiă câte un fel de ladă ori lădiță, ori chichiță, care ședeă prin pod ori prin vr'o cămară, și în care erau câte n'lume : cue de tot felul, bucăți de fier, bucăți de sârmă, cătărămi, bucăți de aramă, șurupuri, chei fără lacăte, lacăte fără de chei, belciuge, zurgălăi, câte un cuțit rupt, un clește, un ciocan, o canea, bucăți de curea, plumbi de pușcă, și altele de acestea.

Acest fel de cutie sau ladă, ori lădiță, de obicei ședeă uitată : se împiedică de dânsa numai unul și altul, care o împingeă de necaz, ori îi schimbă și locul și o priviă ca pe lucrul cel mai netrebuitor de pe lume. Cu toate acestea veniă, și vremea când alergă la dânsa cu toată inima, și se întâmplă că tocmai într'ânsa să găsească ce n'a putut găsi nicăeri, în toată casa : un cuiu, o murtică sau piuliță, o cheie, etc. Și ce bucurie !

Intr'o astfel de chichiță, a sufletului nostru șade aruncată și mila. Și nimeni nu gândește la ea, nimeni n'o caută, nimeni n'o pomenește. Cu toate acestea vin împrejurări când auzi că strigă omul : Auzi, să n'aibă milă ! Nu i-a fost milă !

Adevărul e că atunci când își aduce aminte de milă e cam târziu ; căci după ce ți-a spart capul la ce mai ți-e bună milă ?...

Și vedeți, asta e deosebirea între milă și între un cuiu, o cataramă, un belciug. Un belciug sau o cataramă o pui în locul altui belciug sau altei cătărămi, și căruța merge ; dar ca să nu-ți spargă capul, trebuie milă mai dinainte, căci mila de pe urmă, e prea târzie fiindcă în locul capului, sau a ochiului, nu poți pune alt cap sau alt ochiu, și vrea să zică nu le poți înlocui cu mila.

Mila trebuie de mai nainte.

Mila trebuie sădită în inima omului, de când e mic, de când e copil.

Când copilul prinde o pisică, și o trage de coadă ori de urechi, și o face de țipă, noi râdem : Las să se joace copilașul, nu vezi cu ce gust râde el, și face haz, că țipă pisica !.. O pisică e un animal, copilul însă e copil, e om, e al nostru ! Nu cumva vom strică plăcerea copilașului nostru de gustul unui animal, unei pisici !..

Mâne copilașul o să prinză un cățel, sau un pisoeaș, ori altă pisică și iar o să le strângă să țipe, și noi iar o sa-l lăsăm. Mai poimâne copilașul, o să strângă de gât pe un alt copil, pe un copil străin, și copilul o să plângă, și noi n'o să râdem, o să căutăm numai să-l înlăturăm ca să nu-l mai strângă, dar copilașul n'o să înțeleagă de ce i l-am luat din mână, și o să se supere, o să plângă chiar, și noi o să-i dăm în schimb o recompensă, o jucărie, ceva de mâncare, ceva bun. Și aceasta va împacă pentru un moment pe copilașul nostru, dar mâne ori poimâne va strânge din nou de gât, pe un copil străin. Și de aci înainte el îi va strânge de gât de câte ori va putea și de câte ori nu-l vom vedea. În mintea lui a rămas hotărît că el poate să strângă de gât și pisică și cățel, și copil și puiu de găină, și ori și ce, dacă nu-l vede nimeni. Apoi cu vremea va ajunge să strângă și când va fi văzut ; iar mai cu vremea îi va sparge și capul.

Și de ce n'ar sparge și capul ?

Tu te gândești acuma : Ce să-i fac eu ? !. Să-miucid copilașul ? !. El n'are decât să-și păzească copilul lui, copilașul meu e așa el, e cam iute, e cam nervos !

Ce să-i fac ? ! N'are decât să și-l păzească pe-al lui.

Dar dacă și al lui e nervos și-i sparge capul la al tău ? !. Atunci o să zici că n'are milă !

Da, n'a avut milă, dacă i-a spart capul.

Dar ca să aibă milă trebuie învățat de mic să aibă milă și trebuie învățat și al lui și al tău ; trebuie învățați toți.

Când strânge de gât pisoiful să-l faci să-i fie milă ca să-l lase să nu-l mai strângă ; când strânge cățel ori puiu ori copil, tot așa. Trebuie învățat de mic cu mila, trebuie să-i faci inima moale, duioasă, simțitoare.. Să-l înveți de mic să-i fie milă și de om și de animal și chiar de lucruri. *Mila de vietăți și respect de lucruri*: acestea sunt simțimintele pe cari părinții trebuie să se căznească a le sădi adânc în inima copiilor, căci mila de mic se învață.

Cine n'a învățat mila de mic n'o poate învăța mai în urmă, căci în inima în care nu se sădește mila acolo prinde rădăcini cruzimea și răutatea ori nepăsarea care lasă loc și răutății și cruzimei.

Th. D. Speranția.

Despre prevedere.

(după A. Pașă).

Cât ți-e pătura atât te 'ntinde, căci cine cheltuește peste ce câștigă, n'are 'n casă mămăligă. Banul muncit nu se prăpădește, căci fiecă nerod poate să aibă bani, dar nu fie-cine știe să-i păstreze. El nu cruță paraua și cine nu cruță paraua, nu cruță nici galbenul. Din contra, înțeleptul se gândește la viitor : cum-pără vara sanie și iarna car ; cărpește spărtura până e mică ; nu lăsă lucrul de seară pentru dimineața și leagă sacul până e rotund, nu când ajunge la fund. El știe că : de unde tot iei și nu pui, curând se isprăvește, că banul e rotund și lesne se rostogolește și că

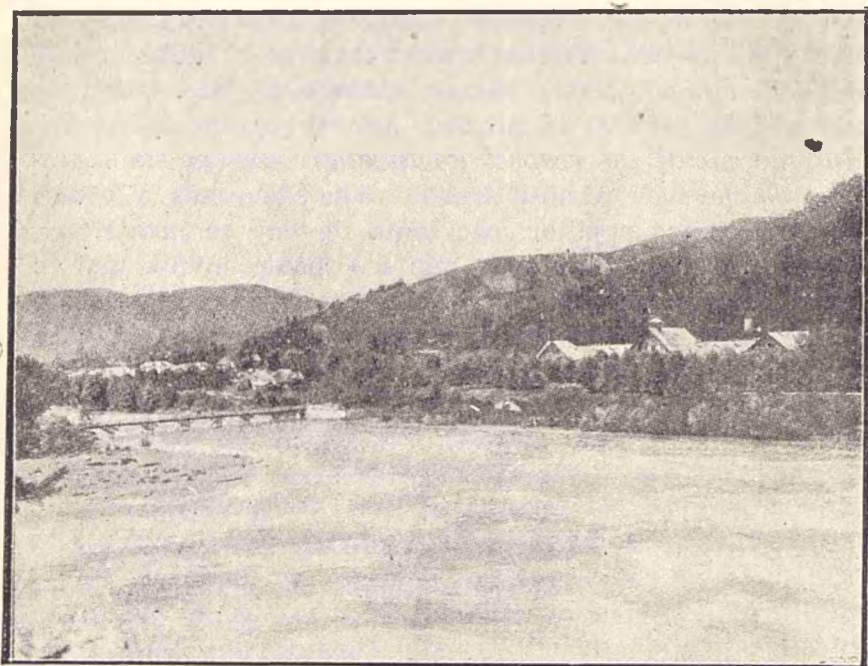
Iei câte unul,
Și dai cu pumnul !

Govora, Călimănești, Căciulata.

Prin legea dela 11 Aprilie 1909, s'a dat putere guvernului ca să formeze societăți pe acțiuni pentru exploatarea stațiunilor balneare din țară.

De ani de zile de când stațiunile noastre de băi au luat dezvoltare mare, s'a zis totdeauna că ar trebui un capital mare pentru a se face îmbunătățirile necesare cerute de nevoile timpului și s'a vorbit de a se cedă unor societăți streine. Intervenind legea din 1909, s'a pus principiul ca Românii înșiși să contribuie în cea mai mare parte cu economiile lor pentru a îmbunătăți aceste stațiuni de băi și numai de va fi nevoie să se facă apel la capitalul strein.

Călimănești.

Pe baza acestui principiu și acestei legi, s'a întemeiat societatea «Govora-Călimănești». Această societate este o întovărășire a statului cu particularii: statul dă toate proprietățile și instalațiunile sale dela Govora, Călimănești și Căciulata; iar particularii subscriu un capital de 5.000.000, împărțit în acțiuni câte 200 de lei una.

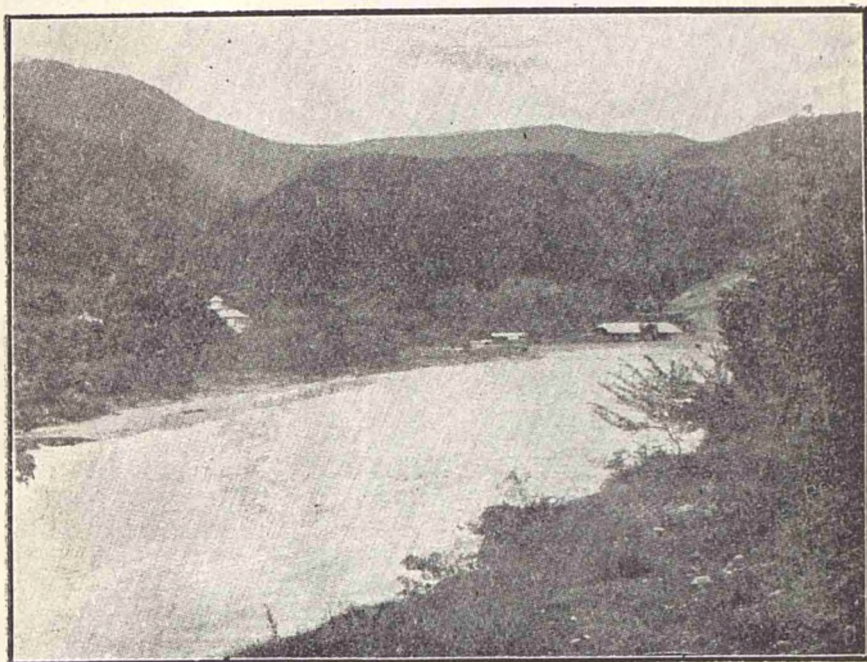
Cititorii știu că toate aceste trei stațiuni de băi, Govora, Călimănești și Căciulata, se află în județul Vâlcea, unul din cele mai frumoase județe ale țării.

La Govora sunt ape pentru băi de iod (cloro-sodice iodurate) și de pucioasă (cloro-sodice sulfurate). Se găsește și un izvor de apă de băut diuretică.

La Călimănești este o localitate cu o climă foarte plăcută, unde cineva se poate odihni vara, sunt băi de pucioasă și în apropiere este vestitul izvor dela Căciulata.

Aceste stațiuni balneare sunt din ce în ce mai căutate și dacă se vor face îmbunătățiri, cum este scopul noii societăți, vor fi din ce în ce mai înfloritoare.

La 1890 totalul vizitatorilor Govorei eră abia de 425, în 1909 ei ating cifra de 4167, adică de zece ori mai mult. Numărul vizitatorilor Stabilimentului Călimănești a sporit asemenea în chip apreciabil, căci pe când în 1895 n'au vizitat Călimăneștii decât 442 persoane, în 1908 numărul vizitatorilor se urcă la 1865, adică se împătrește.

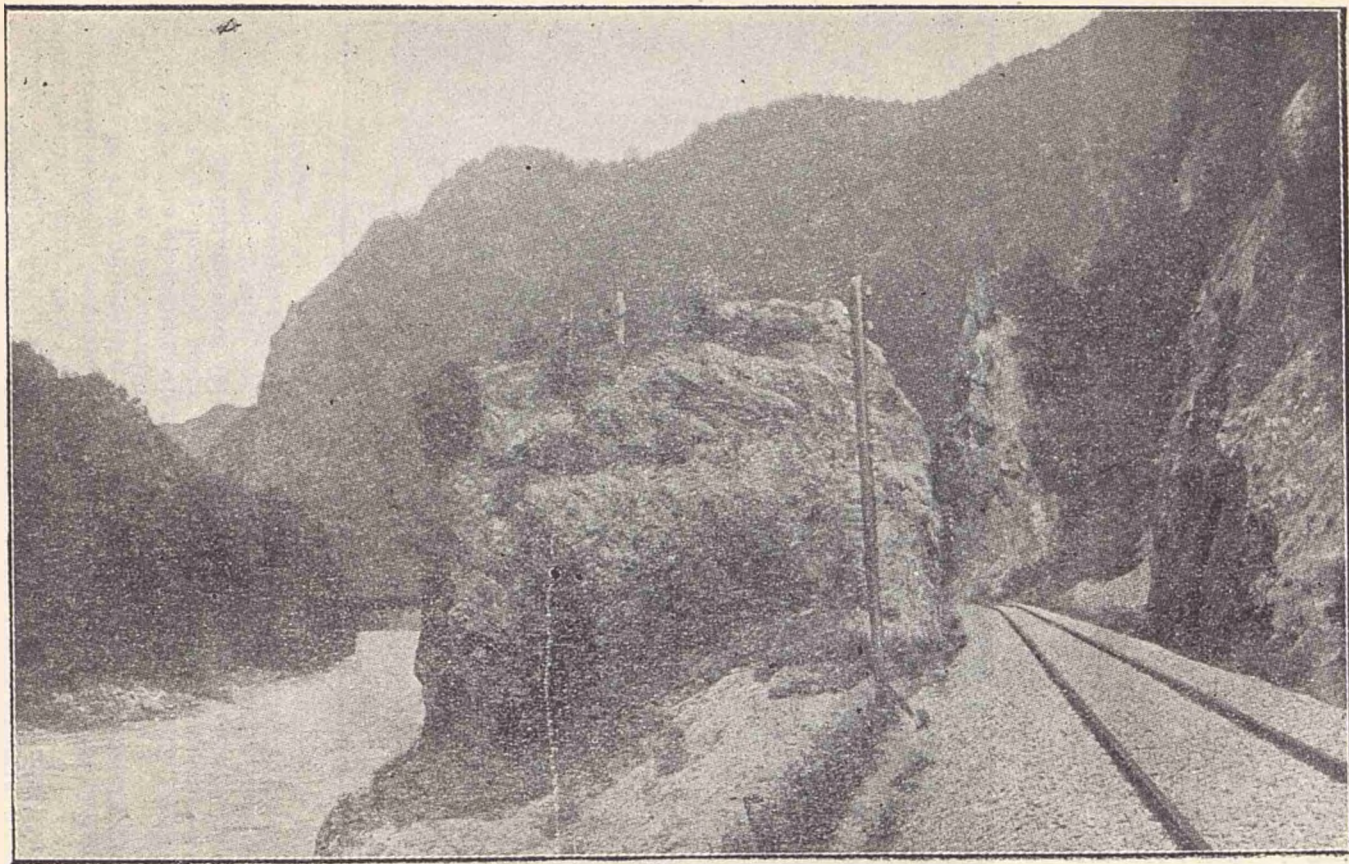
Căciulata.

În ce privește numărul băilor luate în stațiunea Govora, sporul lor e într'o proporție aproape dublă, față de creșterea numărului vizitatorilor, căci pe când în 1893 s'au luat în total la Govora 3.693 băi, în 1909 numărul băilor atinge enorma cifră de 77.432. În aceeași proporție au crescut de altfel și veniturile stabilimentului. În adevăr, 1889 băile Govora produceau un venit de 7.233 lei, iar în 1908 venitul lor e de 20 de ori mai mare și atinge cifra de 149.418 lei.

La Călimănești numărul băilor luate în 1895 a fost de 3.477; iar în 1908 el este de 5.378, adică aproape dublu. În aceeași proporție au sporit și veniturile stațiunii, căci pe când la 1895 ele ajung la 73.917 lei.

Exploatarea apei de Căciulata a sporit în schimb într'o proporție mult mai însemnată, căci pe când în 1887 s'au vândut numai 6.210 butelii, în 1908 s'au vândut 50.260 butelii, adică de opt ori mai mult.

R.

Maşa Iul Traian

Gătirea și întrebuințarea zamei bordoleze.

După prof. univ. de economie George Linhart, conducătorul stațiunii de fiziologie și patologie a vegetalelor, în M.-Ovar (Ungaria).

Împotriva boalelor de plante provenite din ciuperci sau bureți, mai mult se întrebuințează peatră vânăată, uneori amestecată și cu alte materii, de cele mai multe ori însă numai cu var. Ciupercile de tăciune a cerealelor, dacă ele nu au fost infectate în floare, mai ușor le nimicim spălând sămânța într'o soluție de peatră vânăată de 1%. Împotriva boalei peronosporei (un fel de mucegaiu) a diferitelor plante de cultură, care boală o vedem mai cu seamă la cartofi, vița de vie, pepeni și castraveți; tot așa și împotriva altor ciuperci, să întrebuințăm cu mult folos așa numita zamă bordoleză, adică lapte de var amestecat cu peatră vânăată, stropind în modul prescris, cu această soluție plantele sau numai părțile lor atăcate de boala peronosporei.

Pentru gătirea zamei bordoleze să capătă în prăvălii preparate gata, dar o putem găti și noi înșine. În cel dintâiu caz gătirea numitei zame e foarte ușoară, căci la preparatul luat din prăvălie e alăturat un îndreptar, din care vedem ce trebuie să facem. Aceasta însă costă mai mult decât zama gătită de noi înșine, din peatră vânăată și var.

Dacă avem lipsă de multă zamă bordoleză, soluția ei costă foarte mult, din care pricină facem mare economizare gătind-o noi înșine, se înțelege așa ca să fie folositoare.

Modul ei de gătire, după cele mai noi experiențe, e următorul:

Dacă avem lipsă de zamă bordoleză de 2% luăm un butoiu sau ciubăr $\frac{3}{4}$ hl. și turnăm în el 50 litri apă; în această apă, potrivit modului mai jos descris, punem 2 kgr. peatră vânăată, care trebuie să fie curată, să aibă culoare frumoasă vânăată, să nu fie ca ruginită, căci în acest caz ea e păgubitoare. Peatră vânăată, de calitate bună, să capătă în prăvălii; ea să fie în bucăți mari, cari în apă caldă să descompun mai ușor decât în cea rece.

Peatra vânăată, în cazul nostru 2 kgr., ce o întrebuințăm la gătirea zamei bordoleze, o spargem mărunț și o turnăm într'un săculeț de pânză, pe care îl așezăm pe cele 2 băte așezate în cruci deasupra butoiului sau ciubărului, astfel ca el să ajungă sub suprafața apei. Peatra amintită, în vreme mai lungă sau scurtă, cum e apa de rece sau caldă, se descompune după 10—14 ceasuri. E bine să mișcăm din un loc în altul săculețul, când descompunerea se face mai grabnic. După ce peatra vânăată s'a descompus, luăm alt butoi sau

ciubăr, tot de aceeaș mărime, adecă $\frac{3}{4}$ hl. în care punem 2 klgr. var ars și curat. Turnăm apoi apă peste el, mestecându-l bine până ce se descomune, când din nou turnăm și ceealaltă apă peste tot 50 litre, mestecând din nou. Acest lapte de var îl strecurăm, prin sită sau pânză, într'un butoi sau ciubăr de $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ hl. și depărtăm astfel petricelele din var.

Sfârșind cu aceasta, turnăm în acest butoiu sau ciubăr soluția de peatră vânătă, se înțelege, și acuma bine mestecat bupă ce apoi avem gătită zama bordoleză de 2%.

Dacă avem lipsă de zamă de 1% atunci la 100 litri apă întrebuițăm 1 klgr. piatră vânătă și un kgr. var, iar pentru soluție de $\frac{1}{2}$ %, la 100 litri apă întrebuițăm $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ klgr. peatră vânătă și var.

De cele mai multe ori să întrebuițează soluție de 1% și 2%, trebuind să fim cu băgare de seamă la soiul boalei și la măsura de desvoltare a plantelor bolnave.

Culoarea zamei bordoleze, bine gătită, e frumoasă vânătă, ea nici odată nu e verde. Dacă după ce mai înainte am mestecat soluția, umplem un pahar cu ea și îl lăsăm vreme scurtă, atunci pe fundul paharului să așează un strat de culoare vânătă ca a cerului, deasupra căruia soluția rămâne curată, fără culoare; altcum trebuie să mai punem lapte de var, ceeace de atâtea ori facem până ce soluția deasupra amintitului strat e curată, fără culoare.

Această probă o putem face și cu ajutorul unei bucăți de hârtie vânătă de lacumos, pe care foarte eftin o căpătăm în farmacie. Muiem hârtia în soluție și dacă ea se face roșie, atunci mai trebuie să punem var. Dacă chiar punem ceva mai mult var, aceasta nu e păgubitor. În o astfel de soluție hârtia vânătă de lacumos tot vânătă rămâne, iar hârtia roșie de lacumas capătă culoare vânătă, în măsură prea mare însă nu e ertat să punem var, căci atunci zama bordoleză nu prinde bine. Din această pricină numai atunci o gătim cu mult var, dacă materiile otrăvicioase a soluției sunt păgubitoare acelor plante pe cari le stropim cu ea. Dacă de ex. voim să stropim un piersec atăcat de ciuperca numită *Exoascus deformans*, care zgârcește frunzele, atunci soluția o gătim astfel că la 100 litri apă întrebuițăm 1 klgr. peatră vânătă și 2 klgr. var ars, adecă încă odată atăta, căci altcum frunzele ar suferi în urma stropirei.

Zama bordoleză nu e bine să o ținem multă vreme, pentrucă să strică. Indată după ce am gătit-o să și stropim cu ea. Dacă însă trebuie să o ținem vreme mai lungă, atunci la fiecare hectolitru adăogăm 50 gr. zahăr curat. În loc de zahăr mai putem întrebuiță și melassa: (ultimul product al zahărului) la fiecare hectolitru 85 gr. Astfel, și vreme de un an putem țineă zama bordoleză. Zahărul, în măsură prea mare însă e păgubitor, pentru că slăbește puterea de lipire a soluției și ploaia o spală ușor.

Înainte de a întrebuița și turnă soluția în stropitoare, trebuie să o mestecăm bine. La stropit întrebuițăm stropitoarele anume gătite pentru aceasta. Stropirea trebuie să se facă când plantele nu sunt umede, căci ploaia de curând căzută spală soluția și astfel din nou ar trebui să facem stropirea, ceea ce însă ne costă și vreme și bani. Pe căldura mare încă nu e bine, să facem stropirea. Soluția trebuie să ajungă pe plante în stropi mici, nu mari. Dacă am stropit bine, după ce s'a uscat, pe plante vedem puncte dese, mici, de culoare vânătă albastră.

Măsura în care trebuie să facem sau gătim zama bordo-leză, depinde de soiul și starea plantelor pe cari voim să le stropim, precum și de câte ori trebuie să facem stropirea, fiind cu băgare de seamă la soiul boalei împotriva căreia voim să ne apărăm și la starea timpului.

Alex. Țițariu.

Vânătoare de urangutani.

wald Conrad povestește într'un ziar german cum a prins mai mulți urangutani și urangutance vii într'o pădure din insula Borneo.

În seara a noua dela plecare, zice el, am găsit loc bun de făcut lagăr și ne pregăteam să coborâm cortul din barcă. Dar numai ce vedem pe unul din Malezii noștri care rămăsese pe uscat să adune uscături pentru foc, fugind urmărit de două ființe negre și sărind nebun de groază în apă. Urmăritorii aruncau după el o grindină de pietre și de crăci groase.

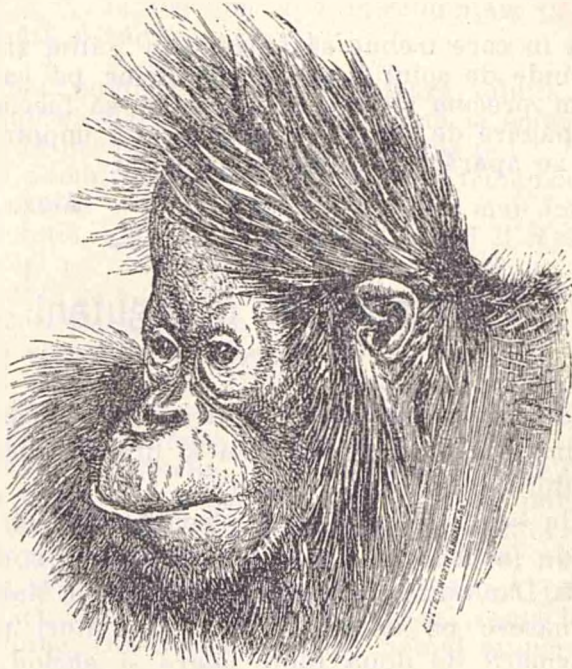
«Urangutanii!» strigă Malezul, cățărându-se în barcă. În adevăr, urangutanii alergau pe mal furioși, clănțănind din dinți și ne amenințau făcând schime ca niște turbați.

Scott, tovarășul lui Conrad, pusese mâna pe pușcă; dar i-a smucit'o din mâini, căci îi trebuia urangutani vii. O împușcătură ar fi speriat și alungat toți oaspeții pădurei.

Urangutanii sunt vecini primejdioși: sar la oameni și fără pricină; deci dormirăm în barcă. Malezii au făcut din trestiiile tari ce cresc pe aice niște curse pentru urangutani. Sunt ca niște coșuri mari deschise de-asupra; dar cu ajutorul unei funii le poți închide și urangutanul, cât e

el de puternic, nu mai poate scăpa. Pe lângă asta mai aveau vre-o douăzeci de arcanе sau juvețe cu cari să prinză maimuțele de departe.

Urangutanii dorm noaptea în copaci naldi, dar nu două nopți de-arândul într'același. De oarece e fiara cea mai puternică din parte locului, doarme fără pază. Așa dar în vremea nopței ne puturăm apropiâ de copac și lua toate măsurile ca a doua zi demineată să-i prindem.

Urangutan.

Malezii dăduseră peste șase copaci aproape unul de altul, în fiecare din aceștia dormea câte-o familie de urangutani: bărbatul, femeea și puiul. Au legat de trunchiuri coșurile, la vre-un metru dela pământ. În jurul fiecărui copac stăteau patru Malezi, armați cu juvățuri, iar Conrad și Scott cu puștile, gata să-i apere de vre-o năvală îndrăzneată a maimuțelor.

Maimuțoiul dintr'un copac i-a simțit, de-aceea numai ce auziră foșnet în frunze și pârâit de crăci și li se aretă fața rânjită a urangutanului. Când a ajuns pe ramura cea mai de jos, s'a sculat în picioare, cât eră de nalt și in-

cepù a privi pe oameni cu foarte mare luare aminte. Nu prea i s'au părut primejdioși, căci și-a căutatde treburi, frecându-și blana plină de noroiu uscat, întinzându-se și căscând, ca și cum n'ar fi fost nime de față, ba a rupt câteva crengi cu frunze de-și făcea vânt cu ele, apoi le aruncă în capul celor de jos ca semn de dispreț. Ii urmăream cu luare aminte încordată mișcările, dar el nu se crezù dator a face tot așa. Se urcă la cuib, își deșteaptă nevasta, care se coborâ și ea ținând în brațe copilul. Toți trei se uitau acuma la oameni. Au început a le maimuțari toate mișcările. Un Malez azvârli c'o piatră și lovi pe bărbat la braț. De durere și furie scoase un țipăt ascuțit, care trezi pe toți urangii din ceialalți arbori. Toți se coborâră cu femeii și cu copiii pe crengile de jos și făcând schime furioase, aruncând cu crengi și cu nuci.

Iată inse că unul, cel mai tare și mai îndrăzneț, începe a se coborâ din copac, amenințând. Cum ajunge la coș, se oprește mirat. Caută să-l desprinză de copac, nu poate. Il pipăe, se așează pe marginea lui. Ceialți tac și privesc.

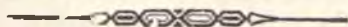
Un Malez aruncă juvățul; dar maimuța băgase de seamă și'l dă 'n lături c'o lovitură. Alții aruncă și ei, unul l'a prins de mână și maimuța, ca să se apere, se depărtă de copac și s'a așezat pe marginea coșului. Il mai nemeresc cu câteva juvături și'l trântesc în coș, îl închid bine trăgând de funiă cursei și iată un urangutan în colivie.

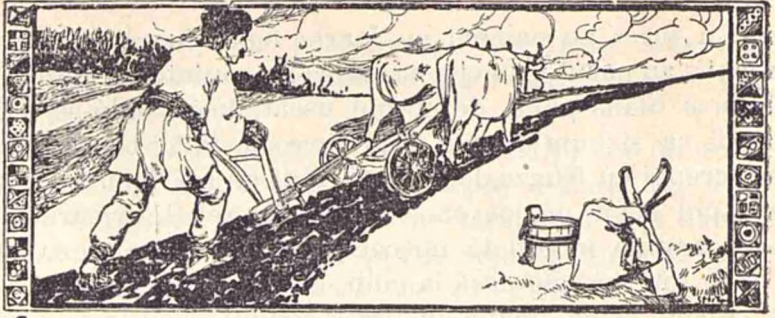
Lupta ținuse 20 de minute.

Cei de pe ceialați copaci începură a urla de resună pădurea. Bărbații se coboară și năvălesc să scape pe cel prins, care se izbea în colivie din răsputeri și zbiera cât îl ținea gura și puterile. Femeile țipau și aruncau cu ce le cădea în mână. Incercau să-i prinză cu lațul, dar, văzuseră pățania celui dintâiu și se apărau cu dibăcie, ținându-se lângă copac. După patru cinci ceasuri prinseră patru bărbați, iar pe unul care rânise pe un Malez l'au împușcat.

Ca să prinză pe femeii, au pus colivia cu bărbatul la rădăcina fiecărui copac. Femeile s'au coborât cu puii în brațe să-i scape și căutau să dea drumul soților din prinsoare. Pe trei cu pui cu tot le-au prins.

trad. Dr. Lux.

Lucrările agricole în luna Iunie.

Orzul și grâul.

Daca în luna Mai, nu s'a isprăvit cu recolta și treeratul rapiței de toamnă, aceste lucrări se continue în această lună. În această lună, încă chiar de pe la început, se face recolta orzului de toamnă. Când orzul se face snopi și când se clăește, trebuie să se facă cu multă băgare de seamă, căci spicele se rup foarte ușor de paie. La arie când se face stog sau șură, trebuie acoperit bine cu paie ca să nu se strice de ploaie. Treeratul orzului se face cași al rapiței. După treerat se vântură și se păstrează în magazie până se vinde. Intr'o cultură bine îngrijită orzul de toamnă poate să se ridice dela 50—70 hectolitri la hectar. Orzul alb de toamnă se caută atât de fabricanții de bere din străinătate, și de cei dela noi din țară.

Intre 14—24 ale acestei luni începe și seceratul grâului, care se face cu aceleași instrumente agricole cași orzul de toamnă.

Grânele destinate pentru vânzare se seceră în pârgă; iar cele destinate pentru sămânță se seceră când s'a copt bine. Grânele se cunosc când sunt în pârgă astfel: strângem un bob de grâu între degetul cel mare și arătător și dacă din bob nu mai iese lapte, se poate seceră. Seceratul se face după ce roua s'a ridicat; iar după ce s'a legat în snopi, se pun în picioare ca să-i bată soarele până seara când se face clăi. Grânele coapte se seceră chiar cu roua pe ele, iar snopii se lasă culcați la pământ până seara când se clăesc. La arie snopii se fac stog sau șiră, până se treeră; după treerat grâul se vântură și se pune în magazie în strat subțire ca să nu se încingă și să capete mucegaiu. Se mai dă la lopată din când în când ca să nu fie atacat de gărgărițe.

Paiele de grâu se fac șire, ca să fie bine păstrate până iarna, când se dau ca hrană vitelor, amestecate cu fân și cu rădăcini de sfeclă și morcov, ca așternut vitelor și la facerea de pălării.

Secara și orzul de primăvară, se seceră cași grâul, boabele

acestor cereale după treerat se vântură și se păstrează în magazie până la vânzare. Secara și orzul poate să producă la hectar 8—35 hectoliiri.

Săpatul porumbului.

Porumbul se sapă pentru a doua oară. Această lucrare se numește moșorit. La porumburile semănate în rânduri, săpatul se face cu rarița; iar la cele semănate prin împrăștiere, săpatul se face cu sapa. Pueții cari dau dela rădăcină trebuie ruși. De asemenea porumbul trebuie rărit dacă este prea des, în acest caz rodește mai puțin.

Cânepa.

Dacă printre porumb s'a semănat și cânepă destinată pentru sămânță, după cum acest lucru se face în Moldova de către toți agricultorii, cânepa se rărește, lăsând firele de cânepă depărtate de 5—10 m. La săpat se taie mai mult cânepa de vară care este de o culoare verde mai deschisă, și se lasă mai mult cea de toamnă, care este de o culoare verde mai închisă.

Camelina se recoltează când trunchiurile au început a se îngălbeni și semințele în teci au o culoare galbenă-roșietică, recolta se face cași la rapiță, poate să producă la hectar 15—20 hectolitri. Uleiul ce se scoate din semințele de camelină are aceeași întrebuințare ca și cel de rapiță.

Cositul livezilor naturale.

Dacă timpul a fost ceva mai ploios, toate gramineele (ierburile) dintr'o liveze naturală au crescut destul de bine și cea mai mare parte din ele se găsesc în floare. Iarba cosită în astfel de stare, dă fân bun ca calitate și cantitate. Ca să cunoaștem mai bine dacă cea mai mare parte din ierburi sunt înflorite, dimineața, până ce nu s'a ridicat roua, ne plimbăm prin liveze și dacă picioarele se încarcă de mult praf, care este polenul florilor, este semn bun de a cosi iarba. Cositul livezilor naturale se face cași la cele artificiale, și aceleași reguli la facerea fânului și la facerea căpițelor, le va avea în vedere. Un hectar de livadă naturală poate să dea dela 2—6 mii kgr. fân uscat. Livezile naturale, prin luna August se mai cosesc pentru a doua oară. Acest fân poartă numele de otavă. Mușuroaiele de furnici de prin livezi se pot stărpi astfel: Se amestecă un litru gaz petrolu, cu un kgr. săpun negru disolvat în 100 litri apă. Acest amestec se toarnă în furnicar și astfel furnicile se prăpdesc.

Cositul mazărichei.

Măzăricea semănată ca plantă de nutreț se cosește când este în floare. Cositul, uscatul, strânsul și păstrarea fânului de mazărice se face cași la fânul natural. Măzăricea care se lasă pentru sămânță, se cosește după ce tecile s'a copt. Măzăricea poate să producă la hectar până la 1000 kgr. fân uscat și sămânță 18—25 hectolitri.

In grădina de pomi.

Se urmează cu altoitul pomilor cu ochiu sau mugure, se taie lăstarii cari au dat din rădăcină și tulpină, sau din crăcuțele tinere cari n'au o creștere regulată. Dacă timpul este secetos, pomii trebuiesc udați. Se culeg corcodușele și alte poame văratice.

In grădina de legume.

Legumele se udă regulat și se curăță de burueni. In această lună se seamănă ridichia de toamnă, și după ce a răsărit, se rărește, lăsând o depărtare între ele de 40 cm. Se culeg foile de tarhon și leuștean, care se usucă și păstrează în anume săculețe pentru a fi întrebuințate în timpul iernei. Foile de tarhon se pot păstră și în oțet sau în salamură.

Se culege fasolea și mazărea păstae, care se întrebuințează în bucătărie, sau se păstrează pentru iarnă ca conserve, opărite și uscate sau în salamură. Se culeg căpșunele, care se întrebuințează ca poame gustoase și se servesc la masă, sau se fac dulceață și sirop.

In podgorii.

Se stropesc vițele cu salamură cași în luna Maiu. O altă lucrare care se poate face încă de pe la 15 ale acestei luni este plivitul viei. La plivit se rup toți lăstarii de prisos dați din rădăcină, cași din coarde, cei rămași se leagă cu teiu netopit, ca strugurii să fie expuși cât se poate în bătaia soarelui. Plivitul e bun să se facă pe un timp noros, după plivit, via se stropeste cu salamură și după aceia se sapă. Stropitul se face după ce s'a ridicat roua de pe foi și pe un timp călduros.

Vitele de muncă.

In această lună căldurile fiind mari, lucrările câmpului trebuie să înceapă mai de dimineată, și când dă căldura se lasă vitele să se odihnească. Vitele de muncă în timpul verei pot lucra 10 ore pe zi. Boul și bivolul se întrebuințează ca animal de muncă dela 3—10 ani, după aceia se îngrașe pentru măcelari. Vacile se dau la taur ca să poată fătă în luna Martie sau în Aprilie. Vacile se dau la taur dela vârsta de $2\frac{1}{2}$ ani; iar taurul se întrebuințează dela 3—6 ani. Vacile poartă sarcina 9 luni, în acest timp vacile trebuie ferite de loviri, de răceală, de căldură și prea multă umezeală, trebuie bine hrănite.

O vacă bună de lapte trebuie să fie blândă, să aibă cap mic, coarne mici ascuțite și lucioase, piept larg, șira spinărei dreaptă; șale lungi, ugerul mare, moale și eșit afară spre pânțece, țâțele mari și moi, vâna de sub pânțece cași cele de pe uger să fie groasă, ochii eșiți puțin afară și cu o căutătură blândă. Oile daca nu s'a tuns în Maiu, se tund în această lună.

Râmătorii.

Râmătorii cari pasc pe ogoare, trebuie să li se dea apă bună, curată și îndestulă de băut, ca să nu se îmbolnăvească de brâncă.

Albinele.

Roitul urmează în această lună mai cu seamă când iarna a fost lungă și primăvara mai secetoasă.

V. S. Moșă.

Sfaturi pentru gospodine.

Plăncițele (p. 4 pers).

250 gr. făină
 1/2 kgr. grăsime
 200 gr. brânză
 100 gr. zahăr
 5 gr. sare
 2 ouă.

Se cerne făina pe planșetă, se face la mijloc o gropiță. Luăm grăsimea (10 gr.), frământăm cu făina, punem sarea, apoi cu oul și apă caldă facem o cocă potrivită de moale.

Se frământă bine și se lasă să se odihnească 15 m. Se împarte apoi coca în bucăți egale după mărimea ce voim să aibă plăncițelele.

Le rotunjim bine cu podul palmei și le lăsăm 15 m. Luăm câteva din aceste bucăți, le întindem cu ajutorul degetelor pe o tavă care am avut grijă s'o ungem cu grăsime caldă, și o strângem în așa fel ca și cum am împachetă ceva, după ce am avut grijă să ungem bine toate părțile.

Le lăsăm din nou și le așezăm toate în rând la un loc caldăcel. Când le-am terminat de împachetat, le luăm a doua oară, întindem foaia, punem brânza care am preparat-o ast-fel: se dă brânza prin sită, se amestecă cu ou, zahăr, coajă de lămâie și se amestecă bine. Le punem în tavă unsă cu grăsime, le ungem cu ou pe deasupra și le coacem o jumătate de ceas la un foc mai viu.

Le servim calde și presărate cu zahăr pisat.

Elena M. Demetrescu.

6 instituție cu mult folos.

Onor. Primărie a orașului București, ca toate orașele mari, constrânsă de necesitatea de a avea un atelier pentru repararea diferitelor trăsuri și mașini trebuitoare orașului, încă de acum vre'o 15 ani, a înființat un asemenea atelier—la început mai mic, apoi mărit și amenajat cu tot felul de ateliere ca : fierărie, lem-nărie, curelărie și altele.

Dar nu e vorba numai de aceasta. Onor. Primărie, fiind condusă de oameni cu sentimente mult mai înalte, a luat frumoasa și lă-udabila măsură, ca în aceste ateliere, să se introducă ca ucenici copiii orfani sau din cei săraci cu desăvârșire, unde pe lângă învățătura meșteșugului, li se mai dă îmbrăcăminte, mâncare și o mică plată, care se capitalizează pentru timpul când vor de-veni maștri.

A fost de ajuns, anunțarea acestei frumoase dispozițiuni și o mulțime de copii cari haimanau pe stradele orașului, azi se gă-sesc plasați aci, unde fiind conduși de un isteț și priceput me-canic d-l Moisescu, din haimanale, oameni fără căpătâiu, mâine vom avea buni maștri, oameni folositori și lor și patriei.

Vestea despre acest așezământ, mergând și la țară, azi se gă-sesc aci și câțiva fii de săteni, fiii de oameni cu desăvârșire să-raci, cari altfel nu le-ar fi putut da absolut nici o îndrumare.

Laudă și stimă din partea noastră Onor. Primăriei Bucureș-tilor.

G. Ionescu.

Dirigintele școllei din com. Butimanu, Ilfov.

C R O N I C A

Târgul Moșilor.

Joia trecută a fost Joia Moșilor. Acest târg anual din București își păstrează încă vechia lui însemnătate.

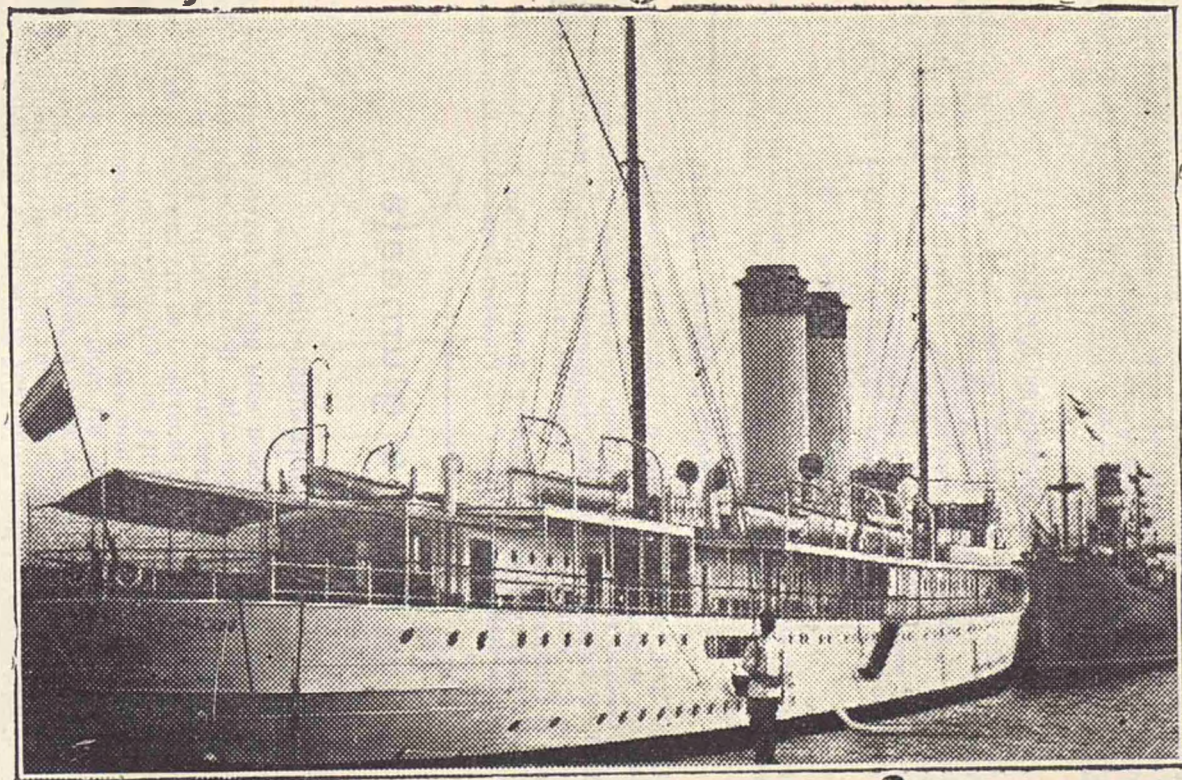
M. S. Regele a vizitat târgul, ca și în anii trecuți și s'a interesat de aproape de lucrurile expuse.

Parastaș pentru Mitropolți Calinic Miclescu și Iosif Gheorghian.

Duminică, 6 Iunie, s'a săvârșit la biserica sf. Gheorghe din București un parastas pentru odihna sufletelor repauzaților Mitropolți Calinic Mi-clescu și Iosif Gheorghian. Mii de oameni au luat parte, au participat coruri școlare și altele. După slujbă au pornit într'o procesiune mare la Mitropolie. Aci s'a ținut mai multe cuvântări și o parte din public a fost primit de I. P.S. Mitropolit, care le-a mulțămît pentru fapta creștinească și patriotică ce au făcut.

Academia Română.

Academia Română și-a închis sesiunea anului 1910. Intr'una din ultimele ședințe a fost ales membru corespondent d. Al. Lepădatu, colaboratorul nostru.

Vaporul „Impăratul Traian“.

Plou și furtuni.

Și în săptămâna trecută s'au mai revărsat ploii groaznice în unele părți ale țării, iar în altele s'au deslănțuit furtuni de cele mari. Astfel în Corabia a fost o furtună care în câteva minute a desrădăcinat arbori, a rupt fire de telegraf, a desvelit case, a produs pagube de vreo 70 000 de lei. În București, ploaie mare cu trăsnete.

Asemenea știri de ploii mari au venit din Câmpulung, din Pitești din Calafat.

Vandallismul grecesc.

Intr'una din zilele săptămânii trecute, pe când vaporul românesc «Impăratul Traian» venia de la Alexandria și se oprise în portul grecesc Pireu, a fost atacat de un mare număr de indivizi, cari au intrat pe neașteptate în vapor, au făcut o sumă de stricăciuni, au lovit pe pasageri și pe oamenii de serviciu ai vasului.

Pe vapor se aflau și Principele Nicolae și Principesa Marioara.

Intrunire de protestare

În ziua de 6 Iunie s'a ținut în sala Dacia o mare întrunire de protestare împotriva neînțeleșului atac contra vaporului românesc.

Societatea pentru învățătura poporului.

La 30 Maiu, «Societatea pentru învățătura poporului român», a ținut adunarea sa generală. S'a ales prezident al consiliului de administrație d. I. Procopie Dumitrescu, în locul decedatului G. Lahovari.

D. T. Focșăneanu a fost ales vice-președinte, iar ca membrii în consiliu au fost realeși d-nii: D. Hagi-Tudorelchi, T. Rădulescu, Anastase Simu și Dumitru Boroianu.

Ca secretari au fost aleși d-nii: T. Iulian și Ștefan Negulescu, iar ca cenzori d-nii Rădulescu-Motru, C. C. Popovici-Tașcă și B. Popescu.

Pagina glumeață.

Știința nasturilor.

Prietenul meu Palavragescu este un om foarte învățat. Ce nu știe el? Gramatică și matematică, botanică și mineralogie, filozofie și teologie... toate sunt lucruri de nimic pentru el fiindcă le știe din scoarță până în scoarță. O să mă întrebați, poate, cum m'am convins de toată știința lui. Convingerea mea este foarte puternică, fiindcă el îmi spune așa și dacă prietenul meu Palavragescu o spune, nu e nici un motiv ca să mă îndoesc.

Acum câteva zile eram cu el la o cafeana: el își bea liniștit cafeaua cu rom... așa zice mai bine: cu *romuri*... fiindcă la început chelnerul i-aduce un păhăruț și pe urmă vin alte 2—3...

Pe când stam așa de vorbă, îmi spune cu o înfățișare misterioasă: Știi că am descoperit o știință nouă.

— Drace!..

— E «știința nasturilor».

— !..

— Da, știința nasturilor... Nu meșteșugul de a face nasturi, căci aceasta e un lucru vulgar și fără nici o importanță. Vreau să vorbesc despre... *știința de a cunoaște caracterul oamenilor după modul cum se încheie la nasturi.*

— Așa!..

— E o ramură a filozofiei. Iată câteva principii. Vezi pe d-l care intră acum? E încheiat la toți nasturii de sus până jos. De sigur că e o fire autoritară, un caracter violent, de care trebuie

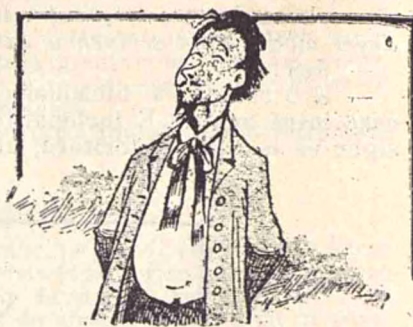
să te ferești.

Iată pe burtosul care se ridică acum dela masă ca să ia o

cutie cu chibrituri dela un vecin. E încheiat numai la nasturele de sus. Sigur că e un om foarte lacom, un mâncăcios care n'are alt Dumnezeu decât stomahul. Ia te uită la celalt care vine dela vestiar. Vezi că s'a încheiat numai la nasturii de jos ai hainei. Este omul mândru, falș, vanitos.

Dar ia privește pe stradă. Vezi pe cel ce trece pe lângă fereastra noastră. Vezi cum s'a încheiat cu nasturele al doilea la

gaura dintâiu. Acesta este un leneș, un om fără ambiție, poate chiar un bețiv. Colo însă, peste drum, este un domn care și-a scos pălăria, fiindcă i-e cald și stă cu ea în mână, cu mâinile la spate. Nu s'a încheiat la nici un nasture. Acela este un visător, are fantazie foarte bogată, poate fi chiar un poet...

Și astfel amicul meu Palavragescu urmă să-mi descopere caracterile oamenilor din cafenea, după modul cum se încheie la haină.

Trebue să mărturisim că e o știință foarte adâncă, așa de adâncă în cât nu-i vezi fundul....

Stan Păitilul.

Părerii și Propunerii. (1)

Pentru ce nu merg sătenii la biserică.

În No. 25 al revlstei „Albina“ am văzut părerile părintelui econom D. Georgescu relativ la vizitarea bisericii de către săteni. Acestea fiind prea drepte, după cât și eu am constatat din o practică de 21 de ani ca preot la sat, sunt de aceeași părere și mă unesc în totul cu cele arătate de părintele Georgescu.

Pentru a dovedi mai bine aceasta, voi arăta ceva din cele petrecute între mine și sătenii mei în timpul exercițiului misiunii mele ca păstor.

La început observând oare care apucături rele printre poporanii mei am voit a le dăsrădăcina. Ca să pot pune în lucru aceasta am crezut că cel întâi mijloc este a face pe săteni de a se aduna în număr cât mai mare la biserică, locul cel mai nemerit de a predica morală puind în legătură preotul învățatura sa cu a bisericii luând de bază Evanghelia zilei. Câte mijloace dar nu am întrebuițat a-i face să se adune la biserică.

Ca să putem face dar pe săteni să viziteze biserica numai prin povețe fără indemnul și concursul oamenilor de care pomenește părintele

---

(1) Articolele ce publicăm sub acest titlu arată ideile și propunerile personale ale cititorilor noștri și nu angajează întru nimic Redacția. Ele servesc pentru a da prilej cu diferite părerii asupra unor chestii să fie cunoscute și să se poată la vreme utiliză de cei în drept observările întemeiate ce se vor expune.

Georgescu nici nu vom avea timp. Poate generațiile viitoare dacă vor lupta continuu.

Adaog însă la părerile părintelui Georgescu că, pe lângă exemplu autorităților și oamenilor notabili, ar mai fi necesar și îndemnul de către acele persoane prin cuvântări fie în biserică sau afară din biserică atestând cele spuse de preot și îndemnând pe săteni a-l asculta. Numai atunci sătenii se vor convinge că preotul nu caută interesul său, ci pe al lor.

Preotul. C. Georgescu. Comuna Smeieni.

Însemnătatea așternutului.

Vitele de jug după munca grea de toate zilele neapărat au lipsă de odihnă și de repaos, ca să strângă puteri noi. Vitele însă numai atunci se pot odihni și recreia, dacă au culcuș moale și uscat. Un grajd murdar, în care vitele se așează pe un culcuș umed și murdar, nu numai că nu ajută vitelor, ci este chiar și stricăcios pentru sănătatea lor. Dacă îngrijim în măsură cuvenită de așternut curat, nu numai că facem bine vitelor noastre, ci totdeauna căpătăm gunoiiu mai bun și mai prețios. Să înțelege de sine, că vitele ținute totdeauna în grajd, au lipsă de așternut mai bogat decât vitele, care numai peste noapte se leagă în grajd. Vitele masculine au lipsă de mai mult așternut decât cele feminine, căci la cei dintâi udul ajunge și să strânge sub vite. Să așternem sub vite totdeauna în așa măsură, ca să le putem ținea curate și ca să aște un culcuș moale și zvântat.

(„Foala Poporului”)

Licitațiuni.

— In ziua de 1 Iulie 1910, ora 10 a. m., se va ține licitație la Ministerul Agriculturii și Domeniilor (Serviciul. Zootehnic) prin oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a clădirilor abatorului de frontieră din Turnu-Severin.

Caetul de sarcini, proiectele, precum și devizul lucrărilor se pot vedea de cei interesați în orice zi de lucru, dela ora 9—12 a. m., la direcțiunea serviciului hidraulic, biroul pentru construirea abatoriilor de frontieră, Calea Victoriei No 107.

— In ziua de 7 Iulie 1910, ora 10 a. m., se va ține la Eforie, B-dul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de diferite reparațiuni și acoperirea cu linoleum a dușumelelor biurourilor și coridoarelor din administrația centrală a Eforiei.

Devizele fiind în sumă de lei 6.306, bani 81.

Supra oferte și oferte condiționale nu se primesc.

Condițiunile și devizele se pot vedea la serv. Domenial în toate zilele de lucru, între orele 10 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ a. m.

— In ziua de 9 Iulie 1910, ora 10¹/₂ a. m., se va ține la Eforie B-dul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise, pentru darea în întreprindere, a lucrărilor de terasamente necesare la consolidarea M-telui Gagu, pe malul râului Prahova.

Devizile fiind în sumă de lei 9.000.

Supra-oferte și oferte condiționale nu se primesc.

— In ziua de 10 Iulie 1910, ora 10 a. m., se va ține licitație la Ministerul Agriculturii și Domeniilor (Serviciul Zootehnic) prin oferte sigilate, pentru darea în îndreptare a următoarelor patru loturi ale amenajărilor mecanice din abatorul de la Turnu-Sevrin:

Lotul A. Furnitura și executarea instalațiunii refrigerente, precum și instalarea mașinilor motrice.

Lotul B. Furnitura și instalarea aparatelor de tăerea și transportul cărnei.

Lotul C. Furnitura și instalarea aparatelor necesare unei topitori de grăsimi

Lotul D. Furnitura și instalarea cântarilor platforme.

Condițiunile ofertelor, caetul de sarcini, precum și desemele proiectului se pot vedea în orice zi de lucru dela ora 9—12 a. m., la Direcțiunea Serviciului Hydraulic, biroul pentru construirea abatoriilor de frontieră. Calea Victoriei No. 107.

Ofertele vor putea fi făcute pentru unele sau cele 4 loturi și vor fi însoțite de toate desemele detaliate și cotate relativ la întreaga instalațiune pentru care ofertează.

— Urmând a se face lucrări de reparațiune și transformare la târgul de rămători dela Turnu-Sevrin, toți d-nii antreprenori, amatori, sunt invitați ca în ziua de 21 Iunie ora 4 p. m., să prezinte la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, (Serviciul Zootehnic) ofertele lor sigilate și însoțite de o garanție de 5% asupra prețului cu care oferă a face lucrarea.

Caetele de sarcini și devizul lucrărilor se pot vedea de cei interesanți în orice zi de lucru dela ora 9—12 a.m., și de la 4 | 6 p. m., la direcțiunea serviciului hidraulic, biroul pentru construcțiunea abatoriilor dela frontieră. calea Victoriei No 107.

Nu se vor primi de cât acei antreprenori, cari vor dovedi ca certificate în regulă, că au făcut lucrări de natura și importanți acestora

Bibliografii.

Creșterea porcelor, de S. P. Radianu, cu o precuvântare de Ion Kalinderu și cu o ilustrație și 31 de figuri în text. O cârtică de 98 pag. din Biblioteca pop. a admistrației domeniul Coroanei Este scrisă cu aceeași îngrijire, ca și celelalte broșuri ale acestei folositoare biblioteci.

La Societatea de Credit Funciar Român din București, cu începere dela 14/27 Iunie, orele de cancelarie vor fi dela 8 a. m., — 1 p. m., și Cassa va fi deschisă dela orele 9 a. m.—12, în afară de luni și a doua zi de sărbătoare, când biurorile vor fi deschise dela orele 1—6 p. m., și Cassa dela 2—5 p. m.

PURGEN

CU RENUME UNIVERSAL. Recomandat de medici în toată lumea pentru adulți și copii cât de mici. De o eficacitate absolut sigură, singurul contra *constipațiunii, congestiunii și migrenei.* Plăcut la gust, nu produce colici și n'are efecte rele asupra organismului.

=====
Cel mai economic, cutia cu 25 purgative Lei 1.50
 =====

Rugăm a se refuza
 pastilele cari nu
 vor avea a această

PURGEN
 * BAYER *

inscripție, căci sunt
 false, vătămatoare
 și produc colici.

52-3

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin
 vărsat. Sediul Londra. Sucursala Bu-
 curești.

Comitetul central: la Londra
 Lachlan Macintosh Rate, " "
 G. I. Goschen " "
 Viconteles Duncannon " "
 E. W. H. Barry " "
 Robert Hamilton Lang " "
 Demetre de Frank " Viena
 P. Naville " Paris
 Ad Vernes " "

Directori: { C. A. Stolz
 E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru
 Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 7 Creta Winchesterstreet
 Sucursala: Buc. rești, Piața sf. Gheo-
 rghie.

„NAȚIONALĂ”

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI
 Capital în acțiuni întreg vărsat în
 aur . . . . . Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
 compuse din prime
 și daune 3.955.638.76

Idem format din capi-
 tal și alte rezerve 1.075.842.80

Total în aur Lei 7.052.531.86

Daune plătite . . . . . Lei 33.000.000

Vice președinte A. Bălcoianu.

Dir. general E. Grünwald.

„NAȚIONALĂ” asigură contra in-
 cendiului, a „grindinei”, contra riscu-
 lui pierderii valorilor. Asigurările
 pentru viață sunt primite în toate
 combinațiunile obișnuite ca: «cas de
 moarte supraviețuire, zestreși rentă».
 Sediul social în palatul Soc. din str.
 Domaniei No 12, București. Repres-
 entanța în Buc. str. Smârdan No. 4
 și în toate orașele din țară.

FILIP LINDENBERG

București

Str. Lipsani, 4.

(Dela 1 August: Str. Smârdan, 15)

Singurul magazin special

cu

JUCĂRII DE COPII

Obiecte frumoase și durabile cu prețurile cele
 mai ieftine.

mare deposit de articole de:

Păcăleală, Farse, și Surprize, Aparate
 surprinzătoare de Scamatorii.

52-3

„STEAU A“

Societatea «*Steaua*» lucrează pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărți ce la câte 20 de bani :

No. 1. *Din Țara Băsarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Răsboiul pentru neatâr-nare din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățaturii*, de P. Dulfu—o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranția—o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu—tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix -- povețe practice de igienă.

No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Duțescu-Duțu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu indemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povețe pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălcescu și Victor Puțu—explicațiuni asupra slujbei bisericești și a picturilor murale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războaielor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu—povestiri însoțite de exemple din viața sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pilde țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanțului*, de Mihail Sadoveanu—pildă despre un om rău năvălit și stricat din pricina beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Răscruți*, de I. Slavici—povestire morală cu pilde cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vlădimiri*, de N. Iorga—schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem—o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu Șirianu—studiu statistic.

No. 16. *Românii și Dacii*, de Dr. I. Lupăș—povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Grivița*, de N. Rădulescu-Niger—povețe despre agricultura și gospodăria sătenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Doctorul Urechilă—lămuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturor pentru buna îngrijire și păstrare a sănătății.

No. 19. *Superstițiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Coșbuc.

No. 20. *Antim Ivireanul*, de N. Dobrescu—schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

Societatea a scos și următoarele 5 tablouri în culori, executate artistic pe hârtie cromo:

	Bani
Portretul M. S. Regelui României	0.50.
” ” ” Reginei României	0.50.
” A. S. R. Principelui Ferdinand	0.50.
” ” ” ” Pincipesei Maria	0.50.
” lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei	0.50.

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de înscriere ca membri, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul : *Președinte, Ion Kalinderu, Membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier, Spiru C. Haret, Ministru, profesor universitar. — Secretar, Const. Banu, profesor secundar, fost inspector școlar. — Membrii :* Petre Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și Director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român ; I. Dîmătreșcu Procopie, Primar al Capitalei; M. Vlădescu, fost Ministru, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar; Pompiliu Eliade, profesor universitar. — Cenzori, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, institutor.

Membrii înscrși și cotizațiunii plălțte (urmare).

Gr. Ștefănescu (Sf. Maria) 1 leu ; G. I. Rarincescu (Focșani), 1 leu ; St. Constantinescu (Focșani), 1 leu ; Gr. Diaconescu (Focșani), 2 lei ; Cecilia C. Mihăilescu (Focșani), 2 lei ; Nanciu R. Petrescu (Focșani), 2 lei ; Emilia A. Bally (Focșani), 2 lei ; Elena S. Cranic (Focșani), 2 lei ; Alex. Prisiceanu (Focșani), 2 lei ; Elena Rahtivanu (Focșani), 2 lei ; Lucia Stamatîn (Focșani), 2 lei ; Fl. N. Brătescu (Focșani), 2 lei ; Paulina Lipan (Focșani), 2 lei ; Const. N. Vasilescu (Focșani), 2 lei ; M. C. Vasilescu (Focșani), 2 lei ; George Pavleanu (Focșani), 2 lei ; Sevrsta Copcescu (Focșani), 2 lei ; Lucreția Montanu (Focșani), 2 lei ; Eugenia Teodorescu (Focșani), 2 lei ; Matilda E. Zalaru (Focșani), 2 lei ; Ellza Vercescu (Focșani), 2 lei ; Elena N. Stănescu (Focșani), 2 lei ; Petru I. Motaș (Panciu), 2 lei ; Petru E. Popa (Panciu), 2 lei ; Ana P. Popa (Panciu), 2 lei ; Aneta Sc. Pârvulescu (Panciu), 2 lei ; Ana Teodorescu (Panciu), 2 lei ; Ortansa P. Motaș (Panciu), 2 lei ; Maria N. Deciu (Odobești-Putna), 2 lei ; Aglaea Antonescu (Odobești-Putna), 2 lei ; Ecaterina Pașcanu (Odobești-Putna), 2 lei ; Ioan Petroianu (Odobești-Putna), 2 lei ; Aneta N. Dimian (Odobești-Putna), 2 lei ; Șița I. Curețian (Odobești-Putna), 2 lei ; Dnmitru C. Pavelescu (Odobești-Putna), 2 lei ; Natalia C. Velință (Odobești), 2 lei ; I. I. Teodoru (Focșani), 4 lei ; V. G. Diaconescu (Bârlad), 5 lei ; N. I. Gădeju (Ibănești), 1 leu ; Maria Mircea (Blăgești-Tutova), 1 leu ; I. C. Dragu, preot (Coroești-Putna), 1 leu ; N. N. Iancu (Cotoroaia-Tutova), 1 leu ; C. Filip (Epureni-Tutova), 1 leu ; G. A. Coatu (Banca-Tutova), 1 leu ; C. A. Popa (Frunțișeni-Tutova), 1 leu ; R. N. Grigorcea, revizor școlar (Vaslui), 4 lei ; I. M. Dona (Tăcuta-Vaslui), 1 leu ; Th. Cărare (Tausa-Vaslui), 1 leu ; El. Th. Cărare (Tausa-Vaslui), 1 leu ; I. Hantiag (Ipatele-Vaslui), 1 leu.

(Va urmă în numărul viitor).

CREMA, PUDRĂ ȘI SĂPUN „FLORA”

nu se vând decât în ambalajul original arătat aci (un sfert din mărimea naturală) și cu următoarele prețuri:

Crema lei 1.50 — Pudră lei 2 — Săpun lei 1.25

Refuzați dar în interesul D-v. ca neveritabile dacă vi s'ar oferì aceste

preparate în cantități mai mici sau altfel decât în ambalajul original aci arătat și cu etichetele neatinse.

Crema și Pudra „FLORA” se pot întrebuița fără grija cât de mult timp, acest fapt e stabilit oficial de institutul de Chimie al Statului, care a constatat la 12 Septembrie sub No. 1.110, că: **«Crema și Pudra „Flora” nu conțin substanțe toxice sau de acele cari printr'o întrebuițare îndelungată pot vătăma sănătatea».** — Pomada de păr **«Flora»** neintrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului; Borcan mare lei 2.50, mic lei 1.75 — **Capilogen „Flora”** (apă de păr), curată mătreața după câte-vă întrebuițări; Sticla mare lei 3.25, mică lei 2.50 — **La nemulțumire să restituie oostul pentru oricare din aceste preparate.**

Pectosin Iteanu

vindecă tusea cea mai rebelă și e preparatul cel mai rațional pentru a trată cu succes bronșitele acute și cronice, tuse convulsivă (măgărească), emfiseumul pulmonar etc. Sticla lei 3. — La Drogerii și farmacii.

Hemoferul Iteanu Unul din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit, mărește greutatea corpului și redă pofta de mâncare perdută, suveran pentru a combate **anemia, lipsa sângelui, clorosa, debilitatea generală, dispesia, constipația, Leucorea** (poală albă la femei) **Histeria, Neurastenia, Amezelile, Slăbirea memoriei, Limfatismul**, etc. Hemoferul Iteanu este autorizat de Onor. Consiliul Sanitar Superior și recomandat de eminenții noștri medici Prof. dr. Bulciu, Prof. dr. Leonte, Prof. dr. Negel (Iași) și alții, după experiențele îndelungate. — Prețul lei 4. — La Drogerii și farmacii.

Nevralgiile cele mai rebele durerile de cap, migrena, durerile reumatismului acut, articular lumbago, durerile de dinți cele mai tari, mai ales nevralgice, precum și ori-ce dureri provenite din răceală sunt combătute cu deplin succes prin întrebuițarea

Pastilelor Nevralgine Jurist

Aprobate de Consiliul Sanitar Superior. Prețul unui flacon Lei 2.50, o dosă 50 bani. La Drogerii și Farmacii.